

Velkommen til gruppetime i IN1000

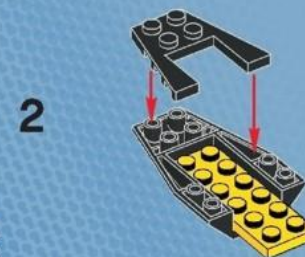
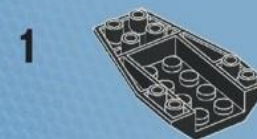
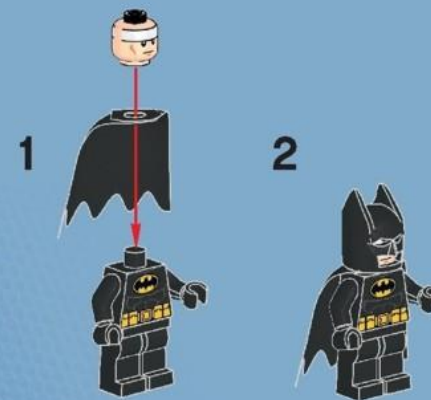
8. september 2021
Jessie Yue Guan

Planen for i dag

- Prosedyrer/Funksjoner
- Parametere/Argumenter
- Returverdier

- Lister
- Mengder
- Ordbøker
- Kahoot! :D

Prosedyrer/ Funksjoner

Prosedyrer/Funksjoner

- Tenk på variabler som bokser som ER noe, altså de inneholder en verdi
  - En verdi kan være en tekst, et heltall, et desimaltall, eller en boolsk verdi

---

- Tenk på prosedyrer/funksjoner som bokser som GJØR noe, altså de inneholder en kodeblokk
  - En kodeblokk kan (men må ikke) inneholde if-setninger, tilordning av variabler, osv.

Prosedyrer/Funksjoner

- Prosedyrer/Funksjoner kan ta imot inndata og/eller gi utdata
  - Inndata = Du forteller boksen hvilke ting det skal utføre operasjoner på
  - Utdata = Du forteller boksen hvilke ting operasjonene skal resultere i
- Må IKKE forveksles med input() og output eller print()
- Lignende konsepter, men ikke det samme
- Inndata for prosedyrer kalles for argumenter/parametere
- Utdata for prosedyrer kalles for returverdier

Parametere/Argumenter

- En prosedyre kan ha ingen parametere...

- **def hilsen():**

- **print("Hei Espen Askeladd! :D")**

- ... og ingen argumenter...

- **hilsen()**

- Da blir den mindre fleksibel, og kan brukes igjen, men uten variasjoner

- Eller så kan den ha parametere...

- **def personlig_hilsen(navn):**

- **print("Hei " + navn + "! :D")**

- ... og argumenter...

- **personlig_hilsen("Espen Askeladd")**

- Da blir den mer fleksibel, og kan brukes igjen, med variasjoner

Parametere/Argumenter

- Parametere er det du skriver mellom parentesene når du definerer prosedyren
- `def skriv_hilsen(navn):` ← Parameter: navn
  - `print("Hei, " + navn + "!")`
- Argumenter er det du skriver mellom parentesene når du kaller på prosedyren
- `skriv_hilsen("Kong Harald")` ← Argument: "Kong Harald"
- Det MÅ alltid være like mange parametere som argumenter og de må ha samme rekkefølge!!!

Returverdier

- En prosedyre kan ha ingen returverdi...

- **def multipliser():**

- **print(2 * 2)**

- **multipliser()**

- Da blir den mindre fleksibel, og kan ikke brukes av andre prosedyrer/funksjoner

- Eller så kan den ha returverdi...

- **def multipliser():**

- **return 2 * 2**

- **multipliser(multipliser())**

- Da blir den mer fleksibel, og kan brukes av andre prosedyrer/funksjoner

Prosedyrer/Funksjoner

- Vi kan enten ha null eller én eller flere parametere/argumenter
- Men vi kan kun ha enten null (prosedyre) eller én (funksjon) returverdi
- Metoder er prosedyrer/funksjoner som er knyttet til en klasse (fremtidig pensum)
- Subrutiner er en fellesbetegnelse for alle prosedyrer, funksjoner, og metoder

Spørsmål?

- Ikke vær redd for å spørre, det finnes ingen dumme spørsmål! 😊

Oppgave 1

- Lag en prosedyre som finner ut om brukeren er mer enn 120 cm høy
- Lag en prosedyre som finner ut om brukeren er mer enn 10 år gammel
- Finn ut om brukeren kan ta ThunderCoaster på Tusenfryd ved å bruke prosedyrene ovenfor

Oppgave 2

- Gjør om prosedyren som finner ut om brukeren er mer enn 120 cm høy til en funksjon
- Gjør om prosedyren som finner ut om brukeren er mer enn 10 år gammel til en funksjon
- Finn ut om brukeren kan ta ThunderCoaster på Tusenfryd ved å bruke funksjonene ovenfor

Kolleksjoner

Hvordan lagre flere verdier sammen?

- Hittil har vi for det meste bare jobbet med primitiver (str, int, float, bool)
- Disse kan bare inneholde/lagre en verdi om gangen
- Men nå skal vi begynne å se litt på kolleksjoner (lister, mengder, ordbøker)
- Disse kan inneholde/lagre flere verdier om gangen

Hvorfor lagre flere verdier sammen?

- `alder1 = 23`
- `alder2 = 19`
- `alder3 = 27`
- ...

- Dette blir veldig kronglete etter hvert...

- `aldre = [23, 19, 27, ...]`

- Dette blir mye mer ryddig og organisert

Spørsmål?

- Ikke vær redd for å spørre, det finnes ingen dumme spørsmål! 😊

Lister

Lister

- En samling av verdier som har en rekkefølge og som kan inneholde duplikater
- For eksempel:
  - **minListe = ["C", "A", "C", "B"]**

- Rekkefølgen i denne lista blir da:
  - "C" på indeks 0
  - "A" på indeks 1
  - "C" på indeks 2
  - "B" på indeks 3
- Duplikater i denne lista blir da:
  - "C" som forekommer 2 ganger

Hvordan lage en liste

- Vi vet hvor lang lista skal være og vi vet hvilke verdier den skal inneholde:

- **minListe = [4, 2, 6, 5, 5]**

- Vi vet hvor lang lista skal være men ikke hvilke verdier den skal inneholde:

- **minListe = [0] * 5**

- Vi vet ikke hvor lang lista skal være og heller ikke hvilke verdier den skal inneholde:

- **minListe = []**

Hvordan legge til en verdi i en liste

- Legge til en verdi i en liste:
  - `minListe = [2, 4, 6]`
  - `minListe.append(8)`
  - `print(minListe)`
- Vil printe `[2, 4, 6, 8]`

Hvordan aksessere en verdi i en liste

- Aksessere en verdi i en liste:
  - `spillere = ["Ola", "Ida", "Per", "Hanne"]`
  - `spiller = spillere[1]`
  - `print("Det er nå " + spiller + " sin tur")`
  - `spiller += 1`
- Vil printe "Det er nå Ida sin tur"

Hvordan endre en verdi i en liste

- Endre en verdi i en liste:
  - `aldre = [25, 20, 32, 21, 29]`
  - `aldre[4] = 30`
- Legg merke til at vi ikke kan skrive følgende:
  - `aldre[5] = 30`
- Vil resultere i en `IndexOutOfRangeException`

Hvordan slette en verdi i en liste

- Sletting basert på indeks:

- `minListe = [1, 3, 5, 7, 9]`

- `del minListe[2]`

- `print(minListe)`

- Vil printe `[1, 3, 7, 9]`

- Sletting basert på verdi:

- `minListe = [1, 3, 5, 7, 9]`

- `minListe.remove(7)`

- `print(minListe)`

- Vil printe `[1, 3, 5, 9]`

Hvordan sjekke om en verdi finnes i en liste

- `byer = ["Oslo", "Bergen", "Tromsø"]`
- Sjekke om en verdi finnes eller ikke:
  - `if "Bergen" in byer:`
    - `print("Bergen er registrert!")`
  - `else:`
    - `print("Bergen er ikke registrert!")`
- Legge til en verdi hvis den ikke finnes:
  - `if "Trondheim" not in byer:`
    - `byer.append("Trondheim")`

Hvordan sjekke hvor ofte en verdi forekommer i en liste

- `kort = ["5", "J", "5", "5", "J"]`
- Telle antall forekomster av en verdi:
  - `print(kort.count("5"))`
- Gjøre noe basert på antall forekomster:
  - `if kort.count("J") == 2:`
    - `print("To par!")`

Hvordan sortere en liste

- Sortering av tall:

- `tall = [5, 1, 4, 2, 3]`

- `tall.sort()`

- `print(tall)`

- Vil printe `[1, 2, 3, 4, 5]`

- Sortering av tekst:

- `bokstaver = ["a", "s", "d", "w"]`

- `bokstaver.sort()`

- `print(bokstaver)`

- Vil printe `["a", "d", "s", "w"]`

Hvordan konkatenerer lister

○ To variabler:

○ `liste1 = [1, 2, 3]`

○ `liste2 = [4, 5, 6]`

○ `sammen = liste1 + liste2`

○ To verdier:

○ `sammen = [1, 2, 3] + [4, 5, 6]`

○ En variabel og en verdi:

○ `liste = [1, 2, 3]`

○ `sammen = liste + [4, 5, 6]`

○ En verdi og en variabel:

○ `liste = [4, 5, 6]`

○ `sammen = [1, 2, 3] + liste`

Spørsmål?

- Ikke vær redd for å spørre, det finnes ingen dumme spørsmål! 😊

Mengder

Mengder

- En samling av verdier som ikke har en rekkefølge og som ikke kan inneholde duplikater

- For eksempel:

- `minMengde = set([1, 3, 3, 2, 1, 1])`

- Ingen rekkefølge betyr at...

- `print(minMengde[3])`

- ... vil resultere i en `TypeError`

- Ingen duplikater betyr at...

- `liste = set([1, 1, 1, 5, 5, 9])`

- `print(len(set))`   `#Printer 3`

- `print(liste)`   `#Printer [1, 5, 9]`

Hvordan lage en mengde

- Lage en tom mengde:

- `minMengde = set()`

- `print(minMengde)`

- Vil printe {}

- Lage en ikke-tom mengde:

- `minMengde = {1, 1, 3, 2, 2, 1}`

- `print(minMengde)`

- Vil printe {1, 3, 2}

Hvordan legge til en verdi i en mengde

- Legge til en verdi:
  - `minMengde.add(4)`
  - `print(minMengde)`
- Vil printe {1, 3, 2, 4}

- Legge til flere verdier:
  - `minMengde.update([4, 4, 6, 4, 6, 5])`
  - `print(minMengde)`
- Vil printe {1, 3, 2, 4, 6, 5}

Hvordan slette en verdi i en mengde

- Slette en verdi:
  - `minMengde = {1, 1, 3, 2, 2, 1}`
  - `print(minMengde)`
- Vil printe {1, 3, 2}
  - `minMende.remove(1)`
  - `print(minMengde)`
- Vil printe {3, 2}

Spørsmål?

- Ikke vær redd for å spørre, det finnes ingen dumme spørsmål! 😊

Ordbøger

dictatorship /dɪk'tetʃɪp/ n. 1 a position, rule, or period of rule of a dictator. 2 the position, rule, or period of rule of a dictator. 3 absolute authority in any sphere.

dictation /dɪkʃ(ə)n/ n. 1 the manner of enunciation in speaking or singing. 2 the choice of words or phrases in speech or writing.

dictionary /dɪkʃənri, -nəri/ n. (pl. **-ies**) 1 a book that lists (usu. in alphabetical order) and explains the words of a language or gives equivalent words in another language. (See below.) 2 a reference book on any subject, the items of which are arranged in alphabetical order (dictionary of architecture). [med.L dictionarium (manuale manual) & dictionarius (liber book) f. L dictio (as DICTION)]

Dictionaries are of two kinds: those in which the meanings of words of one language or dialect are given in another, and those in which the words of a language are treated in this or that order. The former are the earlier. The tradition of the latter (glossaries) arose when there was no longer a common language. The tradition of the 1st

Ordbøker og rekkefølge

- Slår opp en innholdsverdi basert på en nøkkelverdi
- En samling av verdier som ikke har en rekkefølge og som kan inneholde duplikate innholdsverdier men ikke duplikate nøkkelverdier
- `ordbok = {`
  - `nøkkelverdi1 : innholdsverdi1,`
  - `nøkkelverdi2 : innholdsverdi2,`
  - `nøkkelverdi3 : innholdsverdi3`
- `}`

- `minOrdbok = {`
  - `"Ola Nordmann" : 12345678,`
  - `"Kari Nordmann" : 87654321`
- `}`
- Både nøkkelverdier og innholdsverdier kan bestå av en hvilken som helst variabeltype
- Ingen rekkefølge betyr at...
  - `print(minOrdbok[1])`
- ... vil resultere i en `KeyError`

Ordbøker og duplikater

- `matteordbok = {`
- `"sum" : "resultatet av addisjon",`
- `"pi" : 3.14,`
- `3 : "det andre primtallet",`
- `3 : "det tredje trekanttallet",`
- `"totalsum" : "resultatet av addisjon",`
- `3 : "det andre oddetallet"`
- `}`

○ `print(matteordbok)`

- `{'sum': 'resultatet av addisjon',`
- `'pi': 3.14,`
- `3: 'det andre oddetallet',`
- `'totalsum': 'resultatet av addisjon'}`

- Legg merke til at...
  - Nøkkelverdien 3 og tilhørende innholdsverdi printes kun én gang
  - Nøkkelverdien 3 og tilhørende innholdsverdi printes når de forekommer først i ordboka
  - Nøkkelverdien 3 inneholder kun den siste innholdsverdien
  - Innholdsverdien "resultatet av addisjon" printes to ganger

Hvordan lage en ordbok

- Lage en tom ordbok:
  - `minOrdbok = {}`

- Lage en ikke-tom ordbok:
  - `minOrdbok = {`
    - `"Norge" : "Oslo",`
    - `"Danmark" : "København",`
    - `"Sverige" : "Stockholm"`
  - `}`

Hvordan legge til en nøkkelverdi og en innholdsverdi i en ordbok

- Legge til et verdipar:
  - `stoersteLand = {`
    - `"Kina" : 3,`
    - `"Russland" : 1,`
    - `"Canada" : 2`
    - osv...
  - `}`
  - `stoersteLand["Norge"] = 68`
  - `print(stoersteLand)`

- Vil printe
  - `{"Kina" : 3,`
  - `"Russland" : 1,`
  - `"Canada" : 2,`
  - osv...
  - `"Norge" : 68}`

Hvordan aksessere eller printe en innholdsverdi i en ordbok

- Aksessere en innholdsverdi:
  - **mittLandsStoerrelse = stoersteLand["Norge"]**
- Variabelen får da verdien 68

-
- Printe en innholdsverdi:
    - **print(stoersteLand["Norge"])**
  - Vil printe 68

Hvordan endre eller slette en innholdsverdi i en ordbok

- Endring av innholdsverdi:
    - `stoersteLand["Norge"] = 1`
    - `print(stoersteLand["Norge"])`
  - Vil nå printe 1 (i stedet for 68)
-
- Sletting av innholdsverdi:
    - `del stoersteLand["Norge"]`
    - `print(stoersteLand["Norge"])`
  - Vil resultere i en `KeyError`

Spørsmål?

- Ikke vær redd for å spørre, det finnes ingen dumme spørsmål! 😊